

БЕЛАРУСЬКІ ШЛЯХ

Адрес редакцыі і адміністрацыі:
Бернухоўская вул. д. № 12

Рэдакцыя адчынена ад 1 да 2 гадз.
пасля поўдня.
Адміністрацыя—зрана ад 10 да 2 гадз.
У вечары ад 5 да 7 гадз.
Рэдакцыя пакідае за сабой права на-
праўляць перасыланыя рукапісы і ко-
респондэнцыі.

Цана
асобн. нум. 15 к.

Падпіска: з дастаўкай да дому у Мін-
ску на 1 месяц 3 рублі.

Цана абвестак:
за перш пэтыту на 1-й страі. 1 руб.
на апошнія—50 кап.

Штодзенная грамадзка-палітычная газэта.

№ 51.

Менск. Нядзеля 26 мая 1918 г.

Год I

Абвестка.

Медыцынскі Аддзел Мес-
тай Управы запрашае доктара
зеля кіравання Медыцынскім
юрор, каторы павінен мець
оугую практыку, як знаток
анітарый і гігіены, а так са-
а як вопытны рукавадзіцель
зеля Грамадзянскай Меды-
цыны.

Дыбенкіада.

Цікавае з'явішча уяўлялі
себе пасяджэння маскоўскага
рэвалюцыйнага трыбуналу, які
разглядаў справу быўшага
«главкофлота» Дыбенкі.

Нізвычайны суд, нізвычай-
ныя сведкі, нізвычайныя про-
скуратары і адвакаты. Прагля-
даючы аджоты аб справе вы-
ясніш уражэнне, што гэта дзе-
ці састроішчы міны сэр'ёзных
людзей робяць гульню у «суд».

Ведаюць, як дзеці: «ты Пят-
рох ні так гаворыш, прат-
сеадаталь павінен казаць так:»...
«Што ты мяне вучыш? Я
і сам знаю, як на судзе ро-
біцца, я бачу сам».

«Ну то я ні буду гу-
ляць»...
«І як сабе хочаш!»...
І так далей, і так далей.
А гульня ўсё ж такі ні пе-
растае і «суд» ідзе сваім ча-
радам.

Там—так сама:
Штэйнбэрг быўшы камісар
юстыцыі жаліцца, што выда-
ная ім інструкцыя для рэво-
люцыйных судоў саўсім ні
спраўняецца.—«У царскіх су-
дох і то было лягчэй»—ка-
жа ён і у канцы, пасля доў-
гіх і частых спрэчак з мар-
шалкам трыбуналу, заклікае да
яго таварыскага споўчуддзя.

Маршалак аб'яўляе паста-
нову трыбуналу:
«Запрапанавань абароне па-
кінучу нараўна трыбуналу с
царскім судом, і на, нітава-
рыскія стасункі ні спасы-
ланца».

«С табой гуляць нельга!»
«Ну то і ні гуляй!»
Але тоё на што хадзіла
дзіўніца у рэвалюцыйны тры-
бунал ахвочая да сэнсацыяў
мускоўская публічнасць ні
было дзяцінай гульнёй. Гэта
судзілася рэвалюцыйная Расія.

— «А мяне ведаюць, ціка-
віць ваша біяграфія»—кажа
«вінавайца» Дыбенка.

— «Мая біяграфія ішчэ на
перадзі» прэ «пракуратар»
Крыленко на хлусьлівае запы-
танне.

Крыленко абмыліўся: напе-
радзі у яго ўжо німа біяграфіі.
Уся яна асталася разгледа-
най тутак, на гэтым «судзе
Дыбенка», разам з біяграфіямі
яго таварышаў на партыйнай і
«дзяржаўнай» рабоце, пачына-
ючы ад глаўнага «наркоміса-
ра» Леніна і канчаючы тым
матросам, каторага вывелі с
публікі за нісакройнае утры-
манне сябе у часе дапросу
Дыбенкі.

Гэта—біяграфія усёй расій-
скай рэвалюцыі, ад «прыказу
№ 1» да цяперашніх радю,
разсылавых Леніным.

Дыбенка ні было за што
судзіць. Гэта сымбл, а піра-
альныя рэчы ні павінны раз-
глядацца кім бы то ні было.

«Чудо Усерасійскі—бога-
тырь» матрос Дыбенка ўсера-
сійскі «адданы пролетарыату,
і рэвалюцыі», сыляны падполь-
ны крот, «інтэлігент» партыі
Крыленко, ні падлегаюць ні
царскаму ні рэспубліканскаму
ні суду ні рэвалюцыйнаму тры-
буналу. Сучаснікі могуць быць
проціў іх, могуць змагацца з
імі, а суд... падзеі ўжо выно-
сяць над імі свой суд, зганяю-
чы іх усіх над адзін дах і
змушаючы тамака займацца
ўзаемнай грызней.

Бо хіба-ж гэта, пры усёй
сэр'ёзнасці прыбраных на ся-
бе мінаў, суд, а ні грызня,
старая камітатская, «таварыс-
кая» грызня,—тоё што рабі-
лося у трыбунале.

Хіба Крыленко, навакі слаў-
ны адгэтуль у гісторыі Мас-
коўшчыны «главковерх», той
самы аб якім сведкі казалі
яму-ж у вочы, што ад яго:
ваеннай «свядомасці»—«як ад
казла малака»,—хіба ён мог,
меў моральнае, ці якое іншае
права магчы выступаць яко
прокуратор?

— «Чаму я павінен за яго
нясці атказ?»—пытання Ды-
бенка, протэстуючы проці да-
лучэння дакументаў аб некім
Годневскім, члене яго парты-

занскага аддзелу, каторы ўчы-
няў расстрэлы без суда. — Мала
каго ён ні расстрэліваў? Тож і
Духоніна забілі пры Крыленце.
Ен-жа ні нясе адказу за гэтае
забіўство?»

Так, Крыленко формальна
ні станаўіўся вінавайцаю на
гэтым судзе. Наадварот, высту-
паючы пракуратарам ён скру-
пулітна стараўся давесці пе-
рад судом, што Дыбенка вы-
лікі праступнік. Усё знайшоў,
усё ўспомніў, нічога ні абмі-
нуў. І сьпірт, і нідбаласць, і
ніўмеласць, і расстрэлы ня-
вінных людзей і шмат ішчэ
чаго іншага выцягваў на Божы
свят «главковерх» з біогра-
фіі «главкофлота».

Але ніхай заспакоіцца ні-
шчасны «главкофлот»:

Ні адзін ён атказываў на
судзе. Разам з ім судзіліся ўсе
яго быўшыя таварышы. Ен
быў толькі адным пз роўна-
праўных артыстаў у гэтай ка-
меды, на якую з рожнымі
пучыцямі на працягу нескіль-
кіх дзён дзівалася ні толькі
Масква—сталіца і Масква-
Вялікаросія,—дзівіўся увесь
свят.

Тамака судзілася руска-рэ-
валюцыя, пісалася біяграфія
яе,—цёмнай, п'янай, разбэшча-
най нілітасціва-зверскай, ні-
справядлівай.

Судзіліся, кронштадскіе чу-
до-богатыры, судзіліся «иде-
ологи революции» ад с.-р. да...
Бог яго ведае каго і асуджа-
лася азіятчына, каторая пры-
браўшыся у сацыялістычныя
шаты вылезла на гару, калі
гістарычныя падзеі паскраблі
крышачку скуру «высокой
русской культуры», панаваў-
шай у расійскай дзяржаве.

— Судзіўся ні Дыбенка.
— Судзілася «Дыбенкіада».
А асуджалася азіятчына.

А. Новадворскі.

К. Кастравіцкі і Г. Татур.

«О Божа, Спасе наш, з ня-
волі вызволь нас, ты прауду
нам пакаж»...

Я помню якое моцнае свяш-
чэннае уражэнне зрабіў на

нас маладых хлопцаў 15-17
гадоў таму назад першы бе-
ларускі верш прачытаны
нам К. Кастравіцкім.

Мы былі маладымі хлопца-
мі-энтузіастамі. Ад барадаты
прысэдзістай фігуры аутара,
насіўшага дэманстрацыйны ка-
жух, боты і падпіраванага
«чорна-рускім» поясам, вяло,
такой моцнай нісакрушымай
як скала верай, што «Бела-
русь трэба падымца».

Романтызм стараго «народ-
нічэства», але беларускаго, меў
сваім можа едыным прэстаў-
нікам Кастравіцкаго. Тагды
гэтых пудных палітычных
праграм ішчэ ні было.

Самая дубовая Александрю-
ская рэакцыя і сыстэма абру-
сёніцтва была у поўным
расквіце. Адазвацца гімназі-
сту, што ён беларус было тоё
самае, што зрабіць вялікі чын
Муцыя Спэволы, альбо голым
прайці на вуліцу; і выгналі
бы з гімназі за такую кра-
молу, бо гэтта «істна-рускі
край», як казаў адзін інс-
пэктар: «не в видах русского
правительства распространяць
малороссіанство».

У старым Менску былі та-
ды характэрныя фігуры пер-
шых беларускіх прарокаў. Гэта
Кастравіцкі і стары архэолог
Татур, першы збірацель ста-
рыны беларускай, знаўца гі-
сторыі. Татур і яго прыяцель,
даўно ўжо памёршы, граф
Тышкевіч з Лагойска збіралі
і штудзіравалі ішчэ у часы
да Мураўеўскай беларускай
старыну. Кожны з іх меў му-
зеі толькі беларускіх рэчэй.

Гэрых Хрыстофоровіч Та-
тур па дакументам знаў усіх
людзей мінушчыны нашай,
усё эпохі. Ен панаваў і лю-
біў усё старыя звычаі народ-
ныя, паказываў, што яны
ідуць ад сівай слаўнай міну-
шчыны беларускай, а ні «вред-
ное суевѣріе».

Мы хлопцамі, разам с Ка-
стравіцкім сідзелі у музеі Та-
тура, сотні разоў расказывалі
яму сваі «беларускія» пляны.
Строгі старык, лысы, з рудою
барадой, падобны да прарока
Елісея, жыў з намі адной ду-
шой. Седзючы кружком у оу-
меркі у яго музеі заваленым

кольчугамі, мечамі, старымі
кнігамі, дакументамі, мэбелю,
абразамі, ён выслухіваў нашы
«даклады» аб нашых нісьмелых
ішчэ спрэчках с палыкамі і аб-
русіцелямі, даваў рэзалюцыі:
«разумна адказаці!» — «гэта
пусты чалавек!»... Прыводзіў
нам аргументы з гісторыі Бе-
ларусі.

Кастравіцкі быў духам «з
беларускай пушчы» з народу;
ад Татура вяло на нас духам
Гедыміна, Ягайла, Кветан-
ціна Острожскаго, князеу Мен-
скіх, Саўцкіх і усіх фунда-
роу і страіцеляу Беларускай
мінушчыны.

Гэта былі два магікана,
дзьве крыніцы каторыя пера-
хавалі зародыш беларускай ідэі
і ні далі ёй загаснуць. Ад іх
яна патроху разгаралася і ась-
вяціла цяпер усю Беларуска-
ну.

Ні забудзе вас Земля Бе-
ларускай!
Дух ваш будзе жыць з на-
мі веці.

А. Уласоу.

Агульныя весткі.

Аддзяленне Ліфляндзіі і Эст-
ляндзіі ад Вялікаросіі.

РЫГА 21 маю. Нямецкі
урад заграічных спраў пера-
даў 19 мая расійскаму паслу
у Берліне, Іоффе, ноту, у якой
даводзіцца да ведама: Што
Эстляндскі краёвы сойм у
Рэўді 9 красавіка, і Ліфлянд-
скі у Рызе—19 красавіка,
выняслі паставу аб аддзя-
ленні гэтых двух правінцыяў
ад Расіі.

Такім чынам аддзяленне
Балтыкі ад Вялікаросіі трэба
лічыць спёўніўшымся фактам.
(Rigaer Ztg. № 114).

ЛЮГАНО. «Cor. d. Sera»
друкуе справядачу аб пала-
жэнні італьянскіх чугунак, на
каторых пануе хаос. Прапа-
даюць с таварамі ні толькі
паадзінока вагоны, але і цэ-
лыя поезды. Вышэйшыя чыны
завімаюцца прадажаў павва-
ленняў на правоз тавароў. Бы-
лі прыпадкі умшсных сустрач

поездаў: каб укрывіць нестачу перасыланых тавараў. Газета апаведае аб чысленных напасках на поезды ў дарозі і друкуе пратэст жалезна-дарожнікаў, якія між іншым, тэбуюць, каб поезды хадзілі з жандармскай вартай.

БЭРЛІН (В.Т.Б.) 23-V. «Nordd. Allg. Ztg.» піша:

Эканамічная умова між Нямеччынай і Швайцарыяй падпісана ўчора с тым, што яе павінны падвярдзіць абодва ўрады. З вялікім задаволеннем можам адзначыць, што, нігледзячы на чысленны перашкоды і патайную работу ворагаў, удалося дайсці удачнай развязкі, каторая нямецка-швайцарскім эканамічным зносінам дае ішоў на доўгі час крэпкі фундамент. Умова гэта становіць рэзультат абавольнага жадання абодвух народаў знайсці аснову дзеля поўнай згодлівасці ў найбольш важных дзеля абедзвюх старон справах.

БЭРЛІН (В.Т.Б.) 22-V. На сабранні таварнай палаты статс-секрэтэр Кюльман прачытаў лекцыю аб румынскім міры. Між іншым, ён сказаў:

«Румынія с прычыны свайго нечувана шматка эканамічнага расцвету была перад вайной у незвычайна добрым палажэнні. Пасля няшчырага і ў сваіх падробнасцях варожага да нас нейтралітэту румынскі ўрад увёў свой свой народ у дрэнна прыгатаваную вайну, каб правясіці ў жыццё ідэю імперыі Даціі—балканскай імлікай дзяржавы з 12-14 мільёнамі жыхароў. Мара парываваная спрытнымі агентамі саюзнікаў, пацягнула за сабой румынскія кіраўнічыя кругі, а народ пазволіў сабе ўцягнуць у вайну без ахвоты і жадання. Заблутанасць пытанняў, звязаных з мірам, тлумачыцца тым, што гэта быў мір коаліцыі. Для Нямеччыны аб захваце зямель ні магло быць гутаркі. Затое мы дайшлі значных эканамічных карысціў. Заплата, якую Румынія павінна даць палітэішым нашым землякам, гэта—контрыбуцыя. Наша балканская палітыка будзе кіравацца да таго, каб умацавацца эканамічна па Балканах, каторыя звязываюць Еўропу с прыроднай Азіяй».

БЭРЛІН. У Ліфляндзіі і Эстляндзіі адчынены паштовыя канторы у Балтыцім Порце, Галсалу, Лемсалу, Нарве, Пярнове, Вейсештэйне, Верро і Вээнбаргу, дзе прынімаюць пісьмы і тэлеграмы з і ў Нямеччыну і генерал-губэрнатарства Варшаўскае, а таксама пісьмы з і ў Аўстрыю.

БЭРН. У Францыі шмат у якіх фабрыках амуніцыі узніклі забастоўкі дзеля пратэсту проці пасылкі мобілізаваных работнікаў набору 1910—1912 г. на фронт. Каб нідапусціць задержкі работ у фабрыках, урад замяніў мобілізаваных работнікаў амерыканскімі салдатамі. З гэтага

прычыны у Лёне адбыліся сур'ёзныя крывавыя сутычкі.

БЭРН. С прычыны нестачы бавоўны ў Англіі выдан прыказ, каб ад 18 чэрвеня чысло працуючых шпуль у фабрыках было паменшана на 50%, а чысло гадзін работ—ад 55 да 40 гадзін у тыдзень. У прыказе разам с тым гаворыцца, што палажэнне—вольмі сур'ёзнае і ў найбліжэйшым часе зробіцца ішчэ больш сур'ёзным, калі дзеля падвозу бавоўны ні дадуць больш караблёў.

ВЕНА. У сталічным месці Карынтый, Клягенфурце, была ўстроена дэманстрацыя проці палудзена-славянскай прапаганды. Прынята рэзолюцыя проці ўтварэння палудзена-славянскага гасударства, якое загародзіло бы вольную дарогу да Адрыятычнага мора, як для немцаў, так і для іншых народаў Аўстрыі.

КОНСТАНТЫНОПОЛЬ 22-V. Учора увечары імператар Кароль с жонкай выехалі назад. Султан праводзіў гасцей на вакзал.

ВАШЫНГТОН. (Рэўтэр) 22-V. Прэзідэнт Вільсон запавярдіў закон, паводлуг каторага карацімунь за ўсе паступкі і словы проці вернасці бацькаўшчыне.

МЕНСКАЕ ЖЫЦЦЕ.

Для выхавання сярэдніх м. Менску па ініцыятыве Старшыні Рады старэйшых Беларускага клубу Ф. Вернікоўскага, Цэнтральнаму Бацькоўскаму Камітэту на многалюднай парадзе, 22 мая, у жаночай міністарскай гімназіі, было прапанавана карыстацца дарэмна кавалкам клубнай зямлі на конным плячу да 1 1/2 дзесяціны, дзеля ўладжывання гульняў, кракету, качалі і др.

Апрача гэтага, маюць дастаць аркестр музыкі. Прапанаванне, разумеіцца, прынята.

За гэту добрую ідэю Бацькоўскі камітэт аднагалосна дзякаваў Ф. Вернікоўскаму, як неугамімаму працаўніку на культурна-асветных беларускіх справах.

Сярод выхаванцаў вышэйшых і ніжэйшых пачатковых школ па ініцыятыве таго жа Ф. Вернікоўскага, увайшоўшаго у кантакт с членамі думскай камісіі па народнай асветце Фрумкінай-Віхман, меюць быць так сама ўладжаны гульні на другім клубным плячку на тым жа конным плячу.

Р.-н. епіскап менскай епархіі Лозінскі прыязжае гэтымднём у Менск на часовае прабыванне дзеля агляду тутэйшых духоўных спраў, пасля чаго зноу выедзе у Пецярбург. Будзе ён так сама у Вільне і у Коўне.

Базавы пункт для расійскіх ваенна-палонных мае быць ўладжаны у Менску у хуткім часе пры помачы думы, земства і расійскай арганізацыі «Центроплён», дзеля найхутчэйшай атпраўкі палонных у

Расію.

Афіцэрскім бюро заўтра, 27 мая, будзе выдана пенсія за май ад № 951 да № 1400.

Выезжаючым у Расію пенсія выдаецца за дзень да выезду ні прытрымліваючыся ніякага расписання.

Юрыдычнае бюро і аддзел для дармовай Юрыдычнай помачы населенню і па скончэння вестак аб страках, учыненых жыхаром губэрні вайною, уладжываюцца губэрнскім земствам, на што асінгавана 17,200 руб.

Страховыя нормы ацэнак павялічаны губ. земствам у чатыры разы.

Гэта ні дзіва: увесь шмат каштоўны апарат земуправы апошнім часам толькі і існуе за рахунак страховага капіталу.

У «Вэксэльштубе» (нямецкай мяняльнай краме) за апошні час павялічыўся прыток жадаючых абмяняць расійскія (царскія і «керанкі») грошы на нямецкія.

«Вэксэльштуб» адкрыты па даўнейшаму дае за 1 р. царскіх—1 р. 25 нямецкімі (фэнінгамі).

У звязі с паўторнай рэгістрацыяй ад 25 мая афіцэраў і салдат, прахадзішых ваенную службу у мінушую вайну, мажлівы праверкі на вуліцах і затрымліванне б. военнослужачых (бездакументах) ад першых дзен, а ні пасля 15 чэрвеня.

Вось дзеля гэтага варта зараз жа рэгістравацца кожнаму с. б. ваенна-абавязковым афіцэрам—у афіцэрскаму бюро, салдатам—у канцэлярыі павятовага войскага начальніка.

Асобы ні з ваенна-абавязковых, а маючыя вядомую працу павінны, мець належачыя сьведцтвы, па мажлівасці з нямецкім перакладам за печатццю (арлом) камандатуры, або нямецкага градоначальства.

А барацьбе з безработцай. Сягоння, 26 мая, адбудзецца у менскай управе экстрэнная парада.

Лік безработных у нас у Менску, нігледзячы на хуткую убыль насялення з-за ад'езду многіх у Расію і акупаваныя мейсцы, даходзіць да некалькі дзесяткаў тысяч чалавек.

Агульная прыблізная чыфра народонасялення—140.000

Хлебны паек, нарэшці павялічваецца. С будучаго тыдня замест 2 ф. на порцыю—па 2 1/2 ф. пры чым па цане 60 кап. за фунт. У хуткім часе, як нам перадаюць, хлебны паек павялічыцца да 3 ф. на порцыі.

Новаадчынены Беларускі Народны Дом імені Мансіма Богдановіча мае быць абаснаваны замест Ляховікі—на плячу, дзе клуб «Беларускай Хаты». Гэта дзеля таго, каб глаўнейшыя беларускія культурна-асветныя установы былі сканцэнтраваны у адным мейсцы.

Матэдра Усходазнаўства арганізавалася у Кенігсбэргскім універсітэці, па даручэнню якой група вучоных германцаў прадпрынялі цяпер рад абследавання беларускага

Афіцыйнае паведамленне нямецкага вярхоўнага камандавання за 25 мая 1918 року.

З А Х А Д: Пры навольніцы і джыджу артылерыйска чынасьць была умяркаванай. Часамі у звязку з вачнымі атакамі непрыяцеля поўночна—заходней Кэммелю і поўночна і заходней Альберта прыймала большую сілу. Атакі непрыяцеля паўсюдах пацягнулі пудачу. Каля Хамеля мы аткінулі непрыяцеля контр-атакай. Большай жа часцю яго атакуючыя часткі адганяліся агнём перад нашымі аскопамі. Каманда наблідацельнага самалёта: лейт. Эйзенменгер і віце-фальфобель Гунд збілі 23 траўня із 6 ангельскіх аднамоісповых самалётаў 4 штукі.

Першы-Генерал-кватэрмайстар фон-Людэндорф.

краю, дзеля зьбірання матэрыялаў і памяткаў беларускай старасьвеччыны.

Польскае прэдаўніцтва сілы збройнай, у Менску, адучарайшаго дня дэмабілізавана і адозвана у Бабруйск па прыказу начальніка 1 Польскага корпусу.

Расійскія падданыя, каторыя хочуць вехаць у Расію і ні збіраюцца адтуль варацацца назад у Менск, маюць магчымасць, уперад да далейшых распараджэнняў, што дзенно у 4 ч. 40 м. пасля поудня ад'еджаць з Аляксандраўскага вакзалу.

Весткі с краю.

3 Налібокскай воласьці.

Надто сухая пагода павысушвала ўсе балоты, але шкодзіць і пасевам. Жыто было-б добрае, дык сушыня ні дае падняцца—мала расьцець; арыны копска—сухо. Картофля ўсходзіць добра.

Сенажаць выглядае копска і бярэць трывога, што сена сёлета можа ні быць.

Наагул, на сухіх грунтах ураджаю ні відаль, на цяжэйшых пасевы ішчэ трымаюцца.

Ф. Головач.

ВІЦЕБСК. Гэта увесь час адбываюцца бежанскія сходы, на якіх выбіраюць пасланцоў да нямецкага начальства, каб разам праканацца як і што стаіць у справе іх звароту дамоў. Пасланцы выбіраюцца па губэрніям.

У губэрні каля дэмаркацыйнай мяжы, па дробных мястэчках зьявіліся гурткі контрабандыстаў. Нідаўна адна такая кампанія была злоўлена на расійскім баку каля мястэчка Бошанковічы і страціла ўсе свае тавары.

Селяне ніяк ні могуць прыстасавацца да «савецкай» ўлады. «Селяне прыходзяць у камітэт паслухаць, пішуць Вітэбскія «Ізвёстыя», аб чым у ім рахуюць і гамоняць. Але як усякі прыходзіць дзеля таго-ж самаго, то выходзіць, што «паслухаць» рады ўсе, а гаварыць аб якой нібудзь справе німа каму. Каб усё-ж такі справы нека ішлі, то клічуць у рады «дэяльцоў», якія могуць і гаварыць і пісаць за грошы. Але ніякай працы, ад якой была-б карысьць, яны ні

робяць».

СМАЛЕНСК. У звязку дэкрэтам аб перадачы часткі царкоўных, касцельных школьных грошаў на карысьць хаўрусу калек-воінаў, паднялася проці-самітская агітацыя.

—Констытуцыя «Коммун» Западной Области» ужо выпрадована асобнай камісіяй з 9 чалавек. Подлуг яе Смаленскі «губисполком» касуецца. Аб другіх «исполкомах» пастаюць вышэйшая ўлада. Маюць быць складзены валадствы, павятовыя і іншыя «совёты», як фундамент цэнтру «коммун». Найменне «камисар» для савецкіх чыноўнікаў касуецца. Яны будучы называцца кіраўнічымі. Кіраўнічыя аддзелаў складаюць «Малый Совет Области», а разам з другімі адказнымі працоўнікамі аддзелаў—«Большой Совет».—Выканаўчы Камітэт які выбіраецца зьездам.

МАГІЛЕУ. Упечкаюць, балішавікі ўзялі адгатуль увесь ісьцінін Дзяржаўнаго і прыватных банкаў на суму 30.000.000 рублёў. Працэнтныя паперы Дзяржаўным і Шляхоцкім банкамі і казначействам вывезены у Сібірска.

Рэдактар А. Прушыньскі.

Выдавецтва Т-во «Заранна».

А Б В Е С Т К А

Т. З. КАЦ.

(Менск, Губэрнаторская, 16).

— СКЛАД —

пішучых машын, веліпаздаў і канцэлярскай прыладаў.

Самы вялікі выбар і самы танныя цэны.